

Od Kraljevice přes černé díry ke změně klimatu

Alex Burkart

„Rozbíjení začíná ostatně u nejmenšího prvku, u tepla. A v páté poatlantské epoše máme příležitost dalším a neustávajícím posilováním pouhého intelektuálního způsobu myšlení, teplou atmosféru Země zničit.“
Rudolf Steiner, 222, 23. 03. 1923

Elohimy reprezentuje Kristus, syn Boží. A právě Kristovo mystérium stojí ve středu Steinerova vidění. Odhaluje nám kosmický čin Kristova bytí, Krista, který nebyl člověkem, avšak člověkem se stal. *Kristus* (z latinského slova *chrizein*: pomazat, tedy „pomazaný“) se při křtu v řece Jordán vtělil do těla Ježíše Nazaretského, v tomto těle působil tři roky a od času svého zmrtvýchvstání působí jako bytost v nás, neboť jeho tělem je dnes celá Země. Kristus působí ve všech lidech, bez ohledu na víru, jíž vyznávají. Toto zásadní poznání by mohlo velmi rychle vést k ukončení všech náboženských válek, jen kdyby si to lidé konečně uvědomili! Kristus nemá nic společného s náboženstvím, jak jej obvykle chápeme, tzn. ve smyslu jakési „správy víry“ praktikované v kostelech působí. A každý, kdo praktikuje lásku k bližnímu, je křesťan! Stejně jako je milosrdný Samaritán právem označován za prvního křesťana, protože pomohl člověku v nouzi a nehleděl na náboženství a původ, rasu nebo na rodovou příslušnost. Do těchto kosmických rozměrů míří duchovní vize Rudolfa Steinera. Protože se v této knize nemohu věnovat veškerému dění kolem Krista, toto téma je až příliš rozsáhlé, doporučuji zvědavým čtenářům četbu Steinerova díla.

Možná si právě nyní (nebo již delší dobu) kladete otázku: „*Jak se můžeme přesvědčit, že všechny Steinerovy výpovědi mají pravdivý základ a kolik je v nich pravdy?*“ *Y*, tomu nám poslouží tři prosté záchytné body: vlastní rozum, vlastní cit pro pravdu a vlastní životní zkušenosti. Výpovědi moderního vizionáře, stejně jako jakákoli jiná tvrzení, musejí být srozumitelné a pochopitelné zdravým lidským rozumem. To je rozhodující kritérium. Dále musejí obstát před naším nejhlubším citem pro pravdu a především nesmějí odporovat materiální skutečnosti života. Toto poslední kritérium se v empirické vědě nazývá „experimentální zkouška“. To jsou tři univerzální nástroje naší duše a ty jsou výsledkem tří sil, *myšlení, citu a vůle*. Měli bychom jim dávat volný průchod u všech témat, s nimiž se v životě setkáváme, protože nás prostřednictvím víry povedou do oblastí vědění.

V této kapitole bych vás chtěl konfrontovat s několika Steinerovými výroky, na nichž je patrné, že jeho duchovní vidění sahá až do moderní vědy a mnohé jeho zážitky se již i prokázaly. Na tom můžete vidět, jak vysokou úroveň mají jeho věštecké schopnosti a poznáte i pravdivost jeho výpovědí o duchovním světě. Na konci se budu věnovat i velmi aktuálnímu tématu, klimatickým změnám, o nichž učinil Steiner překvapivé výpovědi a které jsou proto uvedeny v úvodním citátu této kapitoly. Nejprve bych vám však chtěl osobu Rudolfa Steinera přiblížit, chtěl bych vám vyprávět něco z jeho života. Jeho životu se věnuje nespočet dobrých biografí (viz seznam literatury) a zájemce na ně proto odkazuji.

Nedaleko maďarské hranice, v dnešním Chorvatsku, leží městečko Kraljevac. V roce 1861 náležel do velkého Rakousko-Uherského císařství. Rudolf Steiner se narodil 25. ledna právě zde, protože jeho otec, zaměstnanec rakouské dráhy, byl do Kraljevice přeložen. Kdo by chtěl dnes rodný dům Rudolfa Steinera navštívit, musí dobře hledat, protože na hlavní silnici nalezne jen malou cedulku. Ukazatel je to však natolik nepřesný, že je nutné se doptat a nechat se dovést do malé světničky, věnované Rudolfu Steinerovi. Víc neuvídíte. Malá, prostá místnost připomíná prostý život autora ohromného díla. Rodina žila v Kraljevaci jen půldruhého roku a pak se vrátila opět do vlasti, do Dolního Rakouska.

Nepocházím z Maďarska, ve skutečnosti pocházím z Dolního Rakouska, z velmi staré německé rodiny, která ode dávna žila v Dolním Rakousku.

Těmito slovy odkazuje Rudolf Steiner na svůj původ. Byl jedním ze starých evropských duchů a byl ve spojení s tehdejšími centrem světového dění a s vývojem celého světa.

Rudolf Steiner nebyl nijak statné dítě, naopak. Porodní bába špatně odstříhla pupeční šňůru a chlapec tak ztratil mnoho krve. S ohledem na mimořádně slabou tělesnou konstituci je tím pozoruhodnější velikost jeho celoživotního díla. Velmi skromné byly i rodinné poměry, v nichž jako chlapec vyrůstal. K jídlu míval často jen to nejnütnější a proto se již jako mladík a později jako mladý muž musel naučit vystačit s málem. Síla jeho otce spočívala především ve volnosti jeho ducha, chlapce nikdy v ničem neomezoval. Když jednou hrozil malému Rudolfovi v kostele výprask, protože děti přišly pozdě a měly při mši sloužit jako ministranti, otec jeho ministrantování, tehdy zcela obvyklou službu všech katolických chlapců, rázně ukončil, protože se mu jakékoli výchovné tělesné tresty přičily.

Rudolf Steiner byl sice pokřtěn jako katolík, jeho rodina však byla velmi moderní, osvícená a neuzavírala se před vnějším světem. Steiner již jako dítě objevil „jisté stinné stránky katolického kléru“, jak se sám vyjádřil. Nikde neviděl „opravdovou zbožnost nebo religiozitu“. Přesně to, co i dnes odrazuje tolik lidí od náboženských společností ...

Když bylo Rudolfu Steinerovi sedm let, zažil příhodu, která mu ukázala schopnost, jež ovlivnila jeho život a o níž jako dítě nechtěl mluvit. Na nádraží v Pottschachu, kde tehdy rodina bydlela, spatřil náhle malý Rudolf v duchu svoji tetu, sestru své matky. Vyjevila mu sebevraždu a naléhavě ho prosila o po-

moc v novém životě, po dobrovolné smrti. Chlapec se tedy rodičům svěřil, že si teta vzala život. Otec, navzdory otevřenosti, prohlásil, že hoch je „hlupák“.

Chlapec se tehdy svěřil rodičům s vidinou dobrovolné smrti své tety a sklídl jen nepochopení a pohrdlivé poznámky. Dopis s oznámením tragické události dostala rodina za pár dní, Steiner se o něm však dozvěděl až mnohem později, za pár let.

Rudolf Steiner si byl vědom několika věcí: Za první, že existuje jen jeden duchovní svět, za druhé, že je s tímto světem již za života spojen, za třetí, že jej může zcela přirozeně vnímat a za čtvrté, že o něm nemůže s nikým mluvit. Dodnes se to stává mnoha dětem i dospělým. Avšak situace se díky enormnímu nárůstu snadno dostupné psychologické, esoterické a podobné literatury v posledních desetiletích podstatně změnila, neřku-li obrátila v pravý opak, protože v jistých kruzích se zdá být „normální“ vynášet děti do esoterického nebe a přisuzovat jim „duchovní schopnosti“, označovat je za „indigové děti“, „křesťálové děti“ apod. Dětské duše jsou tím však velmi často uváděny do velkých nebezpečí.

Rudolf Steiner bojoval s osamělostí, která byla výsledkem jeho věšteckých schopností, resp. okolností, o nichž nemohl s nikým promluvit. I to se stalo zvláštní výzvou jeho duši.

Chlapec neměl v rodině nikoho, s nímž by o něčem podobném mohl mluvit, protože si již jednou musel vyslechnout velmi hrubá slova o hloupé pověře.

O sobě a svém vztahu k duchovnímu světu Steiner uvádí:

Od samého počátku to pro mne nebyl pouze nějaký způsob, nýbrž hluboký zážitek. Tím větší, že jsem o tom nemohl promluvit s rodiči, v rodném domě jsem byl jako cizinec.

Domácí dění, ani prostředí, se ho nijak netýkalo, jak sám uvádí:

Viděl jsem je, ale myslel jsem, přemýšlel a žil jsem stále v jakémsi jiném světě.

Steinerovy veštecské, či vizionářské schopnosti se však neomezovaly jenom na kontakt se zemřelými! Mohu vás proto seznámit s některými z jeho nespočetných poznatků, které sahají až do moderní astrofyziky a dokážu tak, že Steinerova mohou do značné míry využít i současné přírodní vědy. Místo toho, aby vědci pomíjeli existenci duchovní vědy, nebo ji dokonce popírali, měli by se jí, již kvůli vlastnímu prospěchu, raději věnovat. Následující poznámky nás zavedou hluboko do fyziky. Jsou ze Steinerovy přednášky z roku 1909, v níž se věnoval otázkám, co se vlastně stane se všemi našimi vynálezy a výtvoři, se všemi myšlenkami, jimiž jsme si lámali hlavu.

Zkuste si představit, že kdyby člověk jednou opustil Zemi, stane se z ní takřikajíc pouhá hromádka pusté suti. Je to stejné, jako kdyby nějaké město opustili všichni obyvatelé. Jistě si umíte představit, jak takové město již po krátké době vypadá, jak se z něho pomalu stává hromádka suti. Pohled na stará, takřikajíc z pozemské říše vybudovaná města poskytují dostatečný obraz, který opět vystupuje z vnějšku. Tak je to ve skutečnosti dnes. Budoucnost Země však bude jiná.

To, co nás může dovést k odpovědi na otázku, jak to bude se Zemí, může poskytnout tato úvaha: Co vlastně pro vývoj Země znamenají lidé, jako například Leonardo da Vinci, Rafael a další velcí géniové jednotlivých oborů? Co znamená pro vývoj Země, že Rafael nebo Michelangelo vytvořili obdivuhodná díla, která dodnes obdivují tisíce a tisíce lidí? Je docela možné, mí milí, že při pohledu na Leonardovu Poslední večeři páně v Miláně pocítili mnozí z vás jakýsi smutek, jestliže jste si položili otázku, jak dlouho nám bude nádherné Leonardovo dílo přinášet radost. Musíme si totiž uvědomit, že například Goethe mohl na cestách v Itálii toto dílo obdivovat v plném lesku, zatímco my tuto možnost již nemáme. Od časů Goetha chátralo toto umělecké dílo v materiálním světě a v nás vzbuzuje bolestné pocity. A lidé, kteří přijdou po nás, jako my přicházíme po Goethovi, již dílo nespátří, protože nebude existovat. Tak je to se vším, co lidé na Zemi vytvářejí a co je ztělesněné v materiálním světě na Zemi. A v zásadě je to stejné i se samotnou Zemí a se všemi lidskými výtvoři a myšlenkami. Přeneste se v duchu do oněch časů, kdy budou oduševnělí lidé, jako myšlenky, povzneseni do vyšších sfér. Myšlenky v dnešním významu — vůbec nechci říci vědecké myšlenky, protože ty nebudou mít po třech či čtyřech staletích žádný význam — ale vůbec myšlenky, které mají teď význam pro Zemi, jak vycházejí z nějakého mozku, nemají samozřejmě nijaký význam ve vyšších světech, nýbrž pouze na Zemi. Člověk však Zemi opustil. Co se stalo se vším, co vytvořili lidé v průběhu staletí a tisíciletí na Zemi?

110, 18.04.1909, str. 155

Tato přednáška nás konfrontuje s tématy, která vyžadují maximální myšlenkovou sílu. Začneme tušit vlastní smysl našeho zdejšího bytí. Najednou si uvědomíme, že my, lidé, vstoupíme do vyšších sfér, že náš život nikterak neukončí smrt.

Jako první nás samozřejmě napadne evoluce individua. Leonardo da Vinci vstoupil výše tím, co vytvořil — to je jeho vyšší vystoupení. My se však ptáme: nemají velké myšlenky, velké podněty, jimiž ohromní tvůrci vtiskli ráz pozemské hmotě, nemají pro budoucnost Země nijaký význam? Rozpadne se budoucnost Země v prach a to, co člověk na Zemi vytvořil, zmizí se zánikem pozemského bytí? Obdivujete Kolínský chrám. Po relativně krátkém čase dozajista nezůstane kámen na kameni; neznamená snad pro Zemi vůbec nic fakt, že člověk své myšlenky vtiskl do kamene Kolínského chrámu?

110, 18.04.1909, str. 155

Na druhé straně z toho plyne, že o pokračujícím duchovním vývoji se dozvídáme tím, co vykonáme. Náš život má velmi pravděpodobně vyšší smysl, smyslem není pouhá krátká existence zde na Zemi, nebo to, co zanecháme světu po nás. Našimi myšlenkami a činy na této planetě se dále vyvíjíme i my sami v duchovním světě!

Kde jinde můžeme slyšet podobné poselství? Kde uslyšíme, že náš krátký pozemský život má nadřazený, dalekosáhlý, divu-plný smysl, který není omezen pouze na krátký úsek našeho pozemského bytí? V přírodních vědách, v materializmu? V těchto vědách je každý z nás pouhou hromádkou hmoty, která jen „náhodně“ vznikne a opět pomine, bez hlubšího smyslu. Podle nich ani nestojí za to, zasazovat se o svět, proč taky? V oficiálním křesťanství? Tam se sice hovoří o věčném životě, zůstává však naprosto abstraktní. Naproti tomu zasvěcení, lidé s vyšším věděním, nám říkají: Ve tvém životě tkví hluboký smysl a ten přetrvává i po tvém životě. Proto se vyplatí žít bez podmínek, učit se, rozvíjet své vlohy, zasazovat se o druhé, být kreativní, tvořit. Zjišťujeme, že jsme spoluvůrci velkého projektu a že to, co vykonáme duchovní prací a vyrobíme vlastníma rukama, se neztratí:

Vidíte, planeta je ve skutečnosti během svého vývoje stále menší a menší, smršťuje se. To je osud hmoty planet; avšak ani to ještě není všechno, je to jen jev, který můžeme pozorovat takřikajíc fyzickými očima a fyzickými nástroji na planetě. Tento vývoj se však týká i hmoty, protože i hmota zasahuje za tento bod vývoje a přetrvává. A nyní se zaměříme na vývoj hmoty za tímto bodem a dostaneme se k tomu, o čem jsem řekl, že je pro současný rozum jen obtížně pochopitelné, ba dokonce zcela nepochopitelné. Faktem zkrátka je, že se Země smršťuje. Hmota se ze všech stran tlačí do jednoho bodu uprostřed. A nyní říkám, samozřejmě s plným vědomím, že existuje zákon o zachování síly, avšak i s plným vědomím skutečnosti, již znají všichni okultisté: hmota se stále víc a víc stlačuje do jednoho bodu uprostřed a pozoruhodné na tom je, že hmota uprostřed zmizí v jednom bodu. Přiblížím vám to zcela názorně: Myslete si, že máte kousek hmoty, která se bude stále víc a víc stlačovat do jednoho centrálního bodu — a v bodu uprostřed zmizí; nevytlačí se na druhé straně, skutečně zmizí uprostřed, zmizí v nic!

Takhle si můžete představit, že jednoho dne, až se hmotné součásti budou stále víc stlačovat do jednoho uprostřed ležícího bodu, zmizí celá Země.

110, 18. 04. 1909, str. 155

Tento popis nám bude připadat nejprve naprosto nesmyslný. Jak se může celá planeta stlačit do jednoho bodu a pak zmizet? Teorie jednoho bodu je známá v matematice, známá je i ve fyzice, kde se označuje jako „singularita“. Singularita je matematický výraz, označující právě ono smršťování do jednoho matematického bodu. Nepochopitelné na tom ovšem je, že materiálně to není možné, protože hmota nemá žádný „bod“. Ve hmotě má vše rozměr, avšak bod je bezrozměrný. Navzdory tomu i fyzika zná podobné singularity a ono „nesmyslné“, či možná ještě lépe „ne-smyslové“, je v dnešní fyzice již standardem.

Podívejme se podrobněji na singularitu ve fyzice: Například v astrofyzice existuje takzvaná *černá díra*. Černá díra není ve skutečnosti nic jiného, než „*smršťování hmoty nějaké hvězdy do jednoho jediného bodu*.“ A podle toho tedy popisuje Steiner černou díru.

Jeho text pochází z roku 1909. Teorie černých děr pohlcujících světlo, což jak známo je typickým projevem černých děr, je starší. Avšak až v roce 1939 vypočítal Robert Oppenheimer, že při zhroucení hvězdy vzniká „černá díra“, tedy právě ten jev, který popisuje Steiner. Z toho tedy plyne, že Steinerovy poznatky potvrdila fyzika až po třiceti letech a samotný termín *černá díra* se používá až od roku 1968, do té doby se mluvilo o „černých hvězdách“. V internetovém lexikonu Wikipedia se o černých dírách můžeme dočíst:

„Uprostřed černé díry je z pohledu matematického singularita, neboť na tomto místě neplatí rovnice teorie relativity. Celá hmota černé hvězdy je soustředěna v jediném bezrozměrném prstenci, který se zhroutí a soustředí se do singularity.

V případech nerotujících a elektricky nenabitých černých děr je horizontem událostí vrchní plocha koule kolem singularity.“

V astrofyzice černých děr se tedy mluví o kouli kolem černé díry, světelné kouli, protože za ní je tma. Steiner dále uvádí:

To však není všechno. Ve stejné míře, jak hmota zmizí uprostřed, v centrálním bodu, ve stejné míře se hmota objevuje v okruhu kolem něho. Zvenku opět vystupuje. Na jednom místě prostoru hmota zmizí a zvenku opět vystoupí.

Všechno, co zmizí v ústředním bodu, je přitahováno a do hmoty je nyní zapracováno všechno, co do hmoty vtiskly na planetě bytosti; samozřejmě ne v dnešní podobě, ale v podobě, jaká vznikne touto proměnou. Například Kolínský dóm uvidíte proto vycházet z druhé strany až poté, kdy jeho materiální součásti nejprve zmizí v ústředním bodě. Nic, co se na planetě vytvoří, se neztratí, nýbrž opět vyjde, avšak na druhé straně. Všechno co přišlo na počátku našeho pozemského vývoje před vývojem Saturnu, bychom museli postavit ven, mimo zvěrokruh. Moudrost původního světa to nazvala křišťálové nebe a v tomto křišťálovém nebi byly uloženy všechny činy bytostí předcházející evoluce. Nové bytosti začaly tvořit takřikajíc na jejich základě.
110, 18.04.1909, str. 155

Přesně tento jev můžeme pozorovat u černých děr, je to takzvaný „*horizont události*“. Fyzicky je to oblast, z níž nevychází světlo, musíme si ji však představit jako kouli kolem černé díry. Celý tento systém znali naši předkové a označovali jej jako „*knstálové nebe*“.

Křišťálové nebe proto můžeme postavit na roveň horizontu dění, jak jej označuje dnešní fyzika, jen s tím rozdílem, že podle SPIRITUÁLNÍ VĚDY vznikají nové výtvořiny v okruhu kolem ústředního bodu. Sám Steiner zdůrazňuje, jak těžko je tato představa přijatelná. Vezmeme-li si na pomoc fyziku, bude to podstatně jednodušší a výsledky dnešní kvantové fyziky jsou natolik „zřeštěné“, že stoupenci tohoto oboru nemůžou již žádné představy zpochybnit, ani takový popis, jaký podává Steiner. Na tomto pojetí je fascinující představa vzniku nového výtvořiny v černé díře! To dosud neznají ani fyzikové. Jestliže však hmota zmizí, musí zmizet v prostoru, ležícím mimo prostor trojrozměrný. A má-li z něho opět vzejít, musí - chtě nechtě - projít jiným rozměrem. Nepřipomíná vám to pověstný „*hyperprostor*“ z filmů science-fiction? Je možné, že něco podobného najdeme u Steinera i u fyziků?
Čtème dále:

Jak bylo řečeno, pro současný rozum je tato představa velmi obtížně pochopitelná, protože náš rozum je zvyklý vnímat očima pouze materiální vjemy, není zvyklý chápat, že hmota může na jednom místě trojrozměrného prostoru zmizet, projít jinou dimenzí a na jiném místě se opět vrátit. Dokud budete ve svých představách setrvávat v trojrozměrném prostoru, nebudete to moci pochopit, protože tato představa překračuje trojrozměrný prostor. Proto nemůžeme nic vidět, dokud se to opět na jiném místě nevrátí do trojrozměrného prostoru. Mezi tím je to zkrátka v jiné dimenzi. Je to představa, s níž se nyní musíme vyrovnat, protože nejrozmanitějšími způsoby souvisí se vznikem našeho světa a cosi, co je na nějakém místě, velmi komplikovaně souvisí s něčím jiným, co je na úplně jiném místě trojrozměrného prostoru.

110, 18.04.1909, str. 155

Tady máme tedy skutečně podobný popis! Naprosto podobný popis existuje i v astrofyzice jako takzvaná teorie „červí díry“. Budu opět citovat z Wikipedie:

„Červí díra byla poprvé popsána roku 1935 Albertem Einsteinem a Nathanem Rosenem a původně byla proto nazývána „Einsteinův-Rosenův most“. Název „červí díra“ se vysvětluje analogií k červovi, který se z jednoho bodu povrchu jablka prokousává jablkem samotným, necestuje tedy (dvojdímenzionálně) po povrchu jablka, ale užívá (třídímenzionální) zkratky právě červí dírou.

Rovnice obecné teorie relativity obsahují řešení, která mají vlastnosti, jež považujeme za neobvyklá. Červí díry jsou topologické konstrukce, které spojují velmi vzdálená místa vesmíru „zkratkou“.

Při čtení tohoto vysvětlení docházíme k závěru, že Rudolf Steiner dospěl k poznatkům, které astrofyzika získala až o několik desetiletí později a dospěl k nim jen díky duchovně věšdeckým vlastnostem. Steiner líčí vznik červí díry mnohem dříve, než byl tento jev a pojem známý ve fyzice. Skutečnost, že hmota zmizí v jednom bodu je dnes matematicky naprosto nesporná a proto není možno zpochybňovat ani úroveň Steinerových poznatků. Nadto Steiner popsal i takzvaný „*horizont události*“ jak jej dnes označují fyzikové a dokonce i koncept červí díry, včetně dalších dimenzí - nemělo by to být pro jeho kritiky přinejmenším důvod k zamyšlení?

O velikosti duchovních vizí Rudolfa Steinera svědčí bezpočet podobných poznatků. Ačkoli s myšlenkou černých hvězd přišli před Steinerem i jiní (například Pierre Simon Laplace v roce 1795), popis kolapsu hvězdy do takzvané materiální singularity začal být únosný až 25—30 let po Steinerovi a nejinak tomu bylo s *červí dírou a horizontem události*. Avšak až Rudolf Steiner popsal všechny tři jevy najednou a již v roce 1909 o nich hovořil v přednášce před spirituálně-duchovní společností. Další, rovněž velmi poutavý důkaz kvality astrofyzikálních výpovědí Rudolfa Steinera, se týkal kyanidu, jedovaté kyseliny kyanovodíkové, jejíž stopy byly zaznamenány v kometách. Je známo, že Halleyova kometa se postarala o rozruch již několikrát v historii: Například, když se v roce 1066 ukázala u Hastingsu, právě před onou bitvou, v níž Vilém Dobyvatel porazil anglického krále Herolda a tím rozhodl o dalším osudu britských ostrovů. Doslova hysterii vyvolala Halleyova kometa v roce 1910. V neposlední řadě i proto, že Země musela proletět jejím ocasem, v němž byly již před tím zaznamenány stopy jedovatého kyanidu (kyseliny kyanovodíkové). Strach z otravy byl však zcela neopodstatněný, protože plyny v ocase komety jsou v tak nepatrné koncentraci, že nemohou napáchat žádné škody.

A co má Rudolf Steiner společného s kyanidem v kometě? Je to prosté: Podal o něm zprávu v roce 1906, ale až v lednu 1910 dostal zprávu, že se díky spektrální analýze podařilo prokázat kyanid v kometách.

Vidíte, pánové, v roce 1906, když jsem přednášel v Paříži, jsem díky různým náznakům svých posluchačů dospěl k názoru a tudíž jsem mohl veřejně oznámit, že i dnes existují taková vesmírná tělesa, kde je místo atmosféry tvořené pozemským vzduchem stará kyanidová atmosféra, starý kyanidový vzduch. Totiž, kdybychom dnes pozorovali Zemi z jiného měsíce, jmenovitě z Marsu, zjistili bychom díky takzvanému spektroskopu všude v pozemském vzduchu stopy kyseliny uhličitě. Avšak kdybychom se mohli podívat na starou Zemi v době, kdy se zde právě objevil člověk, zjistili bychom kyanid, stopy kyseliny kyanovodíkové, místo stop kyseliny uhličitě. A i dnes ještě existují tělesa, které jsou ve stádiu, v němž kdysi bývala Země. To jsou totiž komety.

Komety jsou ve stádiu, v němž kdysi bývala i Země v době, kdy se na ní zjevil člověk. Musí v nich tedy být kyanid. V roce 1906 jsem k tomu řekl: na kometách je podstatné to, že obsahují kyanid; namíříme-li tedy na ně spektroskop, musíme vidět i kyanidové linie. A vzápětí se objevila kometa. Objevují se zřídka. Kuriózní bylo, že když jsem po nějakém čase přijel do Norska a o zjevení komety se tam hodně diskutovalo, objevili lidé skutečně kyanidové linie.

Vidíte, lidé stále říkají, jestliže antropozofie ví něco z duchovního světa, musí být možnost toto tvrzení později potvrdit! Podobných věcí, které byly následně potvrzeny, je totiž velmi mnoho! Jenže, když jsou potvrzeny, lidé je přejdou, pomlčí o nich. Ve skutečnosti se to má tak, že jsem právě na základě těchto změn dýchání, ještě dříve, než jsme je viděli spektroskopem, řekl, že komety obsahují kyanid, tentýž kyanid, který kdysi, když byla sama Země ve stavu komety, a že člověk změny potřeboval, aby se stal člověkem.

348, 27.01.1923

V případě BSE („nemoc šílených krav“) jsme na důkaz pravdivosti Steinerových slov museli počkat až do konce 20. století, v případě Adama a Evy (na začátku mé knihy) do 21. století. Podle mého názoru začínáme tušit pravý význam DUCHOVNÍ VĚDY: Přesný popis reálně existujících jevů, videných v duchovních vizích. Můžeme tušit, že vzniklo něco nového, právě nová věda, SPIRITUÁLNÍ VĚDA, pokračující v díle, započatém Platónem a Aristotelem ve 4. století před Kristem.

Je tedy nejvyšší čas, abychom začali brát vážně Rudolfa Steinera i jeho poznatky a abychom jim začali věnovat pozornost, jakou si zaslouhují. Vzrušující a aktuální jsou i v současné době, kdy diskutujeme o změnách klimatu!

Při hledání odpovědi na otázku: „Co je příčinou klimatických změn na Zemi?“ se vede pře o dva modely vysvětlení: efekt skleníkových plynů a sluneční aktivity. Já se na tomto místě bohužel nemohu podrobněji věnovat obecně přijímanému vědeckému názoru, protože až příliš přesahuje rámec této knihy a není ani jejím námětem, může nám však posloužit jako další příklad. Jisté však je, že i v tomto případě stojí v pozadí (přínejmenším) politické a finanční zájmy a diskuse o CO₂ je zmanipulovaná, protože s emisemi CO₂ se obchoduje a právě to je i důvod, proč se o ně vedou ohromné boje. Doby ledové a klimatické změny provázely Zemi odjakživa, aniž by je člověk ovlivňoval, resp. mohl ovlivňovat skleníkovými plyny a máme vědecké důkazy o „autorství“ Slunce. Dnes se zdá, že jedinou a jednoznačnou příčinou klimatických změn je sluneční aktivita ve spojení s kosmickým zářením, nikoli CO₂! A začne- me-li tyto diskuse spojovat se Steinerem, opět se dostaneme do zajímavé situace, protože Steiner nejenom, že jako příčinu klimatických změn vidí Slunce, ale poukazuje i na to, že právě my, lidé, působíme na sluneční aktivitu silou myšlenek!

Sledujme tento obraz dále. Obecně platné představy můžeme sledovat. Jen myšlenkové imaginace sledovat nemůžeme. Představte si, že je zde zrcadlo. Říká se, že odráží světlo; není to úplně správný výraz, jisté však je, že za něj se světlo dostat nemůže. Existuje způsob, jak dostat světlo za zrcadlo? Jedinou možností je zrcadlo rozbít. A skutečně je tomu tak, že jestliže člověk myšlenky neoživuje, jestliže ustrne u pouhých intelektuálních, mrtvých myšlenek, Země se zničí.

Ničení začíná ostatně u nejjemnějších prvků, u tepla. A v páté poatlantské epoše má člověk příležitost, neustálým vytvářením dalších, pouze intelektuálních myšlenek, zničit teplou atmosféru Země.

222, 23. 3.1923, str. 121

Rudolf Steiner nám tím poskytuje zcela nové vysvětlení klimatických změn! Pro podobná spirituální vyjádření můžeme (prozatím) jen stěží nalézt přírodovědecké důkazy. O ty mi však ani nejde. Já chci poukázat spíše na ohromnou, neuvěřitelnou moc a sílu našich myšlenek. Kdo by se tomuto tématu chtěl věnovat podrobněji, najde zajímavé informace o skvrnách na Slunci v knize (37). Diskuzemi o skleníkových plynech nás chce materialistický duch evidentně odvést od věcí podstatných - od duchovních aspektů života. Tuto velmi komplexní a složitou tematiku však není možné zredukovat do jednoduchých modelů, protože v debatě o CO₂ se nevyhnutelně dostáváme i k tématům změny našeho materialistického života! Všichni účastníci diskuse, včetně ochránců životního prostředí, vedou rozhovory neustále na materialistické úrovni, nikoli na úrovni intelektuální a to je veliký dluh celkovému pohledu na věc a výsledkem je pravý opak zamýšleného cíle. Je to gigantická hra bez konce! V kapitole o zlu a v kapitolách následujících se naučíte ji chápat. Pone- cháme-li však ještě chvíli spirituální souvislosti „stranou“, promarníme příležitost ke skutečné změně!

Podle Steinera je tedy příčinou možných klimatických změn síla našich myšlenek. Jeho přesvědčení můžeme samozřejmě považovat za směšné a můžeme je odbýt jako planý rozruch, avšak proč a jakým právem? Již jsme se přece přesvědčili, že Steinerovy předpovědi a jejich podrobné popisy míří s velkou přesností přímo na cíl (dosud 100 %!). Podle mého názoru není dodnes možno Steinerovi vytknout ani jednu zásadní chybu nebo omyl! V opačném případě by jich jeho odpůrci jistě využili a jejich publikace by toho byly nepochybně plné, ale s překvapením zjišťujeme, že se v nich nic podobného nedočteme ... Steinerova vnitřní vidění ostatně zdaleka přesahují toto téma a pro nás by to měl být důvod k zamýšlení:

Poté však přijde šestá poatlantská epocha. Jestliže se lidstvo nenapraví a neobrátil se od intelektualizmu k imaginaci, započne nejenom ničení tepelné atmosféry, nýbrž i atmosféry vzduchu a lidé otráví vzduch pouhými intelektualistickými myšlenkami. A otrávený vzduch bude působit i na Zemi, to znamená, že zničí nejprve veškeré rostlinstvo.

A v sedmé poatlantské epoše bude člověk schopen zničit i vodu a její výpary, jestliže jimi budou výsledky pouhých intelektualistických myšlenek, přejdou do veškerého vodstva celé Země. V pozemském vodstvu bude zdeformován nejprve minerální prvek. A jestliže ani tehdy člověk své myšlenky neoživí a nevrátí kosmu nic z toho, co z kosmu přijal, bude mít příležitost zničit Zemi.

222, 23.03.1923, str. 122

Steiner tím říká, že my, lidé, skutečně můžeme zničit Zemi, všechny její oblasti, včetně říše minerální. Smrtnou ránu však nezasadí atomová bomba, nýbrž „duchovní bomba“ našeho materialistického světového názoru! Mnohokrát zmiňované a v současné době patrně skutečně probíhající klimatické změny mohou být onou předzvěstí. Avšak poznat za klimatickými změnami skryté duchovní příčiny je ohromný, těžko splnitelný úkol, protože pozornost veřejnosti je od tohoto tématu odváděna:

To jsou tedy souvislosti našeho lidského ducha a přirozeného bytí. A dnešní, pouze intelektuální vědění není nic jiného, než ahrimanský produkt, který má člověka jen oklamat. Snaží se člověku namluvit, že jeho myšlenky jsou jen pouhé myšlenky, které s osudem světa nemají nic společného a nechává ho tápat v mlze, předstíraje, že na vývoj Země nemá žádný vliv a jak fyzikální zákony káží, jednoho dne stejně nastane konec světa, ať již se o to člověk přičiní, nebo ne.

Nebude to však jen fyzický konec Země, nýbrž takový konec, který přivede lidstvo samo.

22, 23.03.1923, str. 123

Steiner tím poukazuje na nadcházející dobu — jeho prostřednictvím ji poznáváme jako nová, menší časová období, označovaná v astrologii a astronomii znamenímí zvěrokruhu, například znamením vodnáře, o kterém se již několik let hodně mluví. Vysvětlení kosmického a spirituálního významu těchto období je zcela zásadní a prochází celým Steinerovým dílem.